

Nr 390

Av fru Ryding m. fl., om indexreglering av de allmänna barnbidragen.

(Lika lydande med motion nr 317 i Första kammaren)

De senaste årens debatt om familjepolitikens utformning och omfattning har erbjudit rika variationer av tänkta åtgärder, alltifrån högerpartiets restriktiva hållning i fråga om kontantbidrag till förmån för ökade skatteavdrag till de uppfattningar som redovisats i en reservation till allmänna skatteberedningens förslag från löntagarrepresentanterna i beredningen. De senare hävdar att det är nödvändigt att i långt högre grad åvägbringa en standardutjämning mellan barnfamiljer och övriga. Samhällets familjestöd, som alltmånga fått formen av barn- och utbildningsbidrag och vars yttersta syfte är att avlasta hela barnkostnaden från vårdnadshavarna, bör vara knutet uteslutande till barnen själva.

Kommunisterna, som alltid hävdade att samhället har ett speciellt ansvar för barnen, delar denna principiella syn på samhällets familjestöd. Varje barn som föds måste betraktas som en värdefull tillgång för samhället, och alla barn borde därför tillförsäkras en någorlunda likvärdig start i livet. Det är emellertid inte möjligt att på kort tid uppnå en sådan målsättning, men den bör enligt vår mening höra till perspektiven för den framtida familjepolitikens utformning.

I en plan för de allmänna barnbidragens höjning, framlagd i motion II:564 1962, framhölls det rimliga i att samhället svarade för åtminstone en tredjedel av de genomsnittliga barnkostnaderna (vårdkostnaderna ej inräknade). Där föreslogs att en sådan höjning skulle ske etappvis fram till 1970.

Den i följande genomförda och den i år föreslagna höjningen kan på sitt sätt sägas vara ett förverkligande av denna plan. Men ingen av dessa höjningar innebär en sådan standardökning som barnfamiljerna har rätt att kräva. Dessa barnbidragshöjningar syftar i huvudsak att kompensera ökade kostnader (förra årets skatteskärpning på grund av slopad avdragsrätt för folkpensionsavgiften och årets förslag om ökad omsättningskatt och vars-lade prisstegringar).

Det hade således varit väl motiverat att ge barnfamiljerna ett något högre barnbidrag än det föreslagna. Då det inte förefaller finnas utrymme för en ytterligare höjning av barnbidraget inom ramen för statsbudgeten

1965/66, bör de allmänna barnbidragen indexregleras med ikraftträdande från och med den 1 juli 1965. På detta sätt kan den av regeringen föreslagna uppräkningsen av de allmänna barnbidragen mera få karaktären av standardtillägg.

En sådan åtgärd kan enligt motionärernas mening genomföras utan särskild utredning. Enligt beräkningar skulle en indexreglering med utgångspunkt från en 5-procentig kostnadsstegring medföra en merutgift för statskassan på ca 75 miljoner kronor under budgetåret 1965/66.

Det extra samhällsstöd varom så många varit ense och som borde utgå till de stora barnfamiljerna låter vänta på sig. Ett särskilt familjetillägg till familjer med tre barn eller flera bör med hänsyn till den låga ekonomiska standard de stora barnfamiljerna tvingas leva på snarast genomföras. Härigenom skulle samhället bidra till en standardutjämning mellan få- och flerbarnsfamiljer som är av stor angelägenhetsgrad.

Med hänvisning till vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen måtte besluta om indexreglering av de allmänna barnbidragen att träda i kraft från och med den 1 juli 1965.

Stockholm i januari 1965

Gunvor Ryding

Erik Karlsson

Helmer Holmberg